

Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 21.01.1992, sp. zn. 11 Nvt 8/92, ECLI:CZ:NS:1992:11.NVT.8.1992.1

Číslo: 59/1992

Právní věta: Nejvyšší soud je věcně příslušný rozhodovat o prodloužení vazby podle § 71 odst. 4 tr.ř. v přípravném řízení jen v těch případech, kdyby trvání vazby mělo přesáhnout dobu jednoho roku.

Soud: Nejvyšší soud ČR

Datum rozhodnutí: 21.01.1992

Spisová značka: 11 Nvt 8/92

Číslo rozhodnutí: 59

Číslo sešitu: 7-8

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Vazba, Vyloučení orgánů činných v trestním řízení

Předpisy: 141/1961 Sb. § 71 odst. 4

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 59

Nejvyšší soud je věcně příslušný rozhodovat o prodloužení vazby podle § 71 odst. 4 tr. ř. v přípravném řízení jen v těch případech, kdyby trvání vazby mělo přesáhnout dobu jednoho roku.

(Usnesení Nejvyššího soudu ČR z 21. 1. 1992 sp. zn. [11 Nvt 8/92](#))

Nejvyšší soud České republiky postoupil podle § 188 odst. 1 písm. a) tr. ř. per analogiam návrh generálního prokurátora ČSFR na prodloužení vazby u mladistvého T. V. městskému soudu v Praze.

Z odůvodnění:

Usnesením vyšetřovatele policie České republiky, Úřadu vyšetřování hl. m. Prahy ze dne 21. 10. 1991 sp. zn. VV 187/91 bylo podle § 160 odst. 1 tr. ř. zahájeno trestní stíhání pro trestný čin ohrožení bezpečnosti vzdušného dopravního prostředku a u civilního plavidla podle § 180a odst. 1 písm. b) tr. zák. a usnesením vyšetřovatele Správy FPS pro vyšetřování ze dne 22. 10. 1991 sp. zn. PV 117/04-91 bylo podle § 163 odst. 1 tr. ř. pro tento trestný čin vzneseno obvinění proti mladistvému T. V. Usnesením prokurátora generální prokuratury ČSFR ze dne 22. 10. 1991 sp. zn. FGv 13/91 byl mladistvý podle § 68 tr. ř. z důvodů uvedených v § 67 písm. a), c) tr. ř. vzat do vazby, jejíž počátek byl stanoven dnem 22. 10. 1991 v 03.10 hod. Usnesením téhož orgánu z 19. 12. 1991 stejné spisové značky bylo rozhodnuto, že vazba mladistvého se prodlužuje do 21. ledna 1992.

Dne 17. ledna 1992 generální prokurátor ČSFR s odkazem na § 71 odst. 1, 2 tr. ř. navrhl, aby nejvyšší soud České republiky rozhodl o prodloužení vazby mladistvého, a to do 21. února 1992. Tento návrh podaný v kratší než pětidenní lhůtě uvedené v § 71 odst. 2 tr. ř. je odůvodněn tím, že důvody vazby trvají a propuštěním mladistvého z vazby na svobodu by mohlo být ztíženo dosažení účelu trestního řízení, neboť hrozí nebezpečí, že by mladistvý mohl vzhledem k ohrožení vysokým trestem uprchnout, a že by trestný čin opakoval, přičemž do 21. ledna 1992 nebylo možno proti němu podat obžalobu.

Nejvyšší soud České republiky návrh přezkoumal a shledal, že k rozhodnutí o prodloužení vazby mladistvého není příslušný.

Podle § 71 odst. 1 tr. ř. vazba v přípravném řízení může trvat jen nezbytně nutnou dobu. Jestliže by vazba přesáhla dva měsíce a hrozí nebezpečí, že by propuštěním na svobodu mohlo být zmařeno nebo ztíženo dosažení účelu trestního řízení, může soudce na návrh prokurátora prodloužit tuto lhůtu nejvýše na šest měsíců. Nad tuto lhůtu může vazbu prodloužit pouze senát. Vazba v přípravném řízení však nesmí přesáhnout jeden rok; trvá-li jeden rok a není-li v této lhůtě podána obžaloba, prokurátor propustí obviněného na svobodu.

Příslušnost Nejvyššího soudu k rozhodování o prodloužení vazby pak určuje § 71 odst. 4 tr. ř. tak, že Nejvyšší soud může vazbu na nezbytně nutnou dobu prodloužit, nebylo-li možné ze závažných důvodů přípravné řízení skončit ve lhůtě uvedené v odst. 1 a řízení před soudem ve lhůtě uvedené v odstavci 3 a propuštěním obviněného na svobodu hrozí zřejmé nebezpečí životu a zdraví lidí nebo porušení jiných základních práv a svobod občanů. Podle § 71 odst. 5 věta první tr. ř. o prodloužení vazby podle odst. 4 v přípravném řízení rozhoduje na návrh generálního prokurátora Nejvyšší soud republiky.

I když ustanovení § 71 odst. 4 tr. ř. není výslovně specifikováno, která ze lhůt uvedených v § 71 odst. 1 tr. ř. je míněna, je zřejmé, že Nejvyšší soud je věcně příslušný k rozhodování o prodloužení vazby v přípravném řízení jen v těch případech, kdy by trvání vazby mělo přesáhnout dobu jednoho roku. Vyplývá to nejen z dikce § 71 odst. 1 tr. ř., které limituje trvání vazby v přípravném řízení dobou jednoho roku, přičemž v této době o prodloužení vazby rozhoduje soudce, resp. senát, ale i z ustanovení § 71 odst. 4 tr. ř., které vlastně obsahuje výjimku z uvedené zásady a rozhodování Nejvyššího soudu o prodloužení vazby výslovně váže ke skutečnosti, že přípravné řízení neskončilo ve lhůtě uvedené v odst. 1, t. j. ve lhůtě jednoho roku (srov. § 71 odst. 1 tr. ř. věta za středníkem - trvá-li /vazba/ jeden rok a není-li v této lhůtě podána obžaloba, prokurátor propustí obviněného na svobodu). Opodstatněnost těchto úvah podporuje i skutečnost, že pro rozhodování soudce či senátu a pro rozhodování Nejvyššího soudu o prodloužení vazby v přípravném řízení zákon stanoví zcela rozdílná kritéria. Zatímco důvodem pro prodloužení vazby soudcem nebo senátem je hrozící nebezpečí, že by mohlo být zmařeno nebo ztíženo dosažení účelu trestního řízení, rozhodování Nejvyššího soudu o prodloužení vazby je podmíněno existencí závažných důvodů, pro které nebylo možno přípravné řízení skončit v uvedené lhůtě a zřejmým nebezpečím životu a zdraví lidí nebo porušením jiných základních práv a svobod občanů, které by hrozilo propuštěním obviněného na svobodu.

Z těchto důvodů, kdy trvání vazby mladistvého v přípravném řízení nedosahuje jednoho roku, Nejvyšší soud České republiky není příslušný k rozhodnutí podle § 71 odst. 4, 5 tr. ř. o návrhu generálního prokurátora ČSFR na prodloužení vazby u mladistvého T. V. Příslušným k rozhodnutí podle § 71 odst. 1 tr. ř. je ve smyslu § 26, § 17 odst. 1 tr. ř. soud, v jehož obvodu je činný prokurátor, který podal uvedený návrh. Poněvadž návrh podal generální prokurátor ČSFR, je možno za takový soud považovat všechny krajské a jim na roveň postavené soudy v České a Slovenské Federativní Republice. Jako nejvhodnější k projednání této věci se jeví městský soud v Praze. Proto Nejvyšší soud České republiky podle § 188 odst. 1 písm. a) tr. ř. per analogiam věc tomuto soudu postoupil.